

Romeinse dokter redt vele honderden joden door de nazi's te confronteren met een 'dodelijk virus'

Rome 1943: dokter *Adriano Ossicini* en hoofdgeneesheer *Giovanni Borromeo* van het ziekenhuis *Fatebenefratelli* ontdekken het *virus Morbo di K*, een dodelijk en uiterst besmettelijk virus dat ravages zou gaan aanrichten in de Eeuwige Stad.

Er wordt besloten de zieken met het *syndroom K* in quarantaine te plaatsen in dat ziekenhuis op het Tibereiland, op een dienst speciaal gecreëerd om besmettingen een halt toe te roepen.

Het Tibereiland.

Alleen... dit virus bestond niet.

Het was een uitvinding van de dokters om Joden te redden van de *razzia's* die de nazi's in de stad hielden.

Het virus kreeg de naam *syndroom K*, wat deed denken aan de K van de Koch-bacil, beter bekend als tuberculose, maar eigenlijk verwees de K naar *Kappler*, *SS-officier* en commandant van de geheime dienst van de Gestapo in Rome, en naar de Duitse generaal *Kesselring*.

De symptomen van het denkbeeldige virus waren schrikbarend. Stuiptrekkingen, gevolgd door aftakeling van het brein tot dementie erop volgde, al was de ernst ervan verschillend van geval tot geval. In een laatste stadium volgde dan verlamming, waarna de patiënten overleden door verstikking.

De ziekenboeg voor 'terminale' patiënten.

Toen de nazi's afstapten bij het ziekenhuis, waarschuwde dokter Borromeo, die vlot Duits sprak, hen voor de gevaarlijke effecten van de vreselijke ziekte. De Duitsers kozen het zekere voor het onzekere en verlieten het ziekenhuis zonder een bezoek aan de boeg met *terminale* patiënten.

Door de gedurfde zwarte humor van dokter Borromeo en zijn anti-fascistische entourage konden een honderdtal Joden aan de dood ontsnappen.

Sommige *zieken* bleven in het ziekenhuis tot de bevrijding van Rome in 1944, anderen bleven slechts enkele dagen, tot de monniken van een nabijgelegen *klooster in Trastevere* hun valse identiteitsdocumenten bezorgden met katholieke namen. De dokters tekenden hun *overlijdensakte*, zodat ze onder hun nieuwe identiteit konden vluchten. Anderen vonden een toevlucht in kloosters en abdijen.

Dokter Giovanni Borromeo

Pas in 2004 verleende *Yad Vashem*, de instelling in Jeruzalem die de slachtoffers van de Holocaust herdenkt, dokter Borromeo postuum de eretitel van *Rechtvaardige onder de volkeren*. Dokter Borromeo vertelde dan ook pas op het einde van zijn leven over zijn zelf bedachte, verschrikkelijke virus, waarschijnlijk het enige dat mensenlevens heeft gered.

Moge dit heldhaftige verhaal een hart onder de riem wezen voor alle zorgverleners, dokters en verpleegsters, die nu ook hemel en aarde bewegen om mensenlevens te redden.

